

ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Майборода Анна

курсант 2 курсу н.г ДР-245

Навчально наукового інституту права та підготовки фахівців для
підрозділів національної поліції
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Бодирєв Дмитро

старший викладач кафедри з вогневої підготовки

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

На сьогоднішній день в Україні указом Президента з 24 лютого 2022 року введено воєнний стан. Це пов'язано зі збройною агресією Російської Федерації проти нашої держави [1]. Умови воєнного стану вимагають від силових структур особливої готовності та високого рівня професіоналізму. Серед різноманітних інструментів та засобів, які стоять в розпорядженні поліцейських, вогнепальна зброя займає важливе місце у забезпеченні безпеки та захисту громадян під час конфліктів та воєнних дій.

Вогнепальна зброя є ключовим елементом в арсеналі поліцейських у ситуаціях воєнного стану. Вона використовується для забезпечення порядку та ліквідації загроз безпеці громадян. Однак її застосування повинно бути обґрунтованим і суворо контролюватися, щоб уникнути непотрібного застосування сили та непередбачуваних наслідків.

Поліцейські в умовах воєнного стану повинні мати високий рівень професійної підготовки з використання вогнепальної зброї. Це включає в себе не тільки точність та майстерність у стрільбі, але і розуміння принципів справедливого застосування сили та етики використання силових засобів. Поліцейські повинні бути обізнані зі специфікою роботи в умовах, коли стандартні методи забезпечення правопорядку виявляються недостатніми. У мирний час, поліцейські діють у визначеному законом порядку. Їм дозволено застосовувати такі заходи примусу, які фізичний вплив (сила), спеціальні засоби (кийки, кайданки, засоби сльозогінної та дратівної дії тощо), вогнепальна зброя. Але, під час дії воєнного стану, у разі необхідності відбиття нападу або при затриманні особи, яка вчинила правопорушення та/або чинить опір поліцейському, він має право використати, як заходи примусу, так і підручні засоби. Також, правоохоронним органам надано право застосовувати заходи примусу до осіб, які беруть участь у збройній агресії проти України без урахування окремих обмежень та заборон, визначених законом. Зокрема, дозволяється застосування заходів примусу без попередження, нанесення ударів спеціальними засобами без обмежень щодо локації їх нанесення, а також застосування вогнепальної зброї [2, с. 354].

Застосування вогнепальної зброї повинно відповідати принципам пропорційності та необхідності. Поліцейські повинні мати чітке розуміння та дотримуватися правил застосування сили відповідно до законів та міжнародних норм. Крім того, важливо враховувати можливі наслідки та ризики для невинних громадян під час використання вогнепальної зброї. У теперішній ситуації необхідно суворо дотримуватися вимог ст. 46 ЗУ «Про Національну поліцію». Тому використання та застосування зброї повинні бути зумовлені певними діями особи, що передбачені п. 4 та 6 цієї статті. У цих випадках поліцейських уповноважений відкривати вогонь у виняткових випадках або без попередження [2, с. 317].

Умови воєнного стану накладають на поліцейських великі вимоги, що стосуються не лише їхньої фізичної підготовки, а й психологічної стійкості. Враховуючи високий рівень стресу та небезпеки, які супроводжують ситуації воєнного конфлікту, тренування та підготовка повинні бути багатограними, охоплюючи різні аспекти, які визначають успішність виконання завдань. Однією з ключових складових є технічна компетентність у використанні вогнепальної зброї. Поліцейські повинні бути майстрами у володінні різними видами зброї, знати їхню будову та особливості використання в різних сценаріях. Високий рівень стрілецької майстерності та швидкість прийняття рішень можуть визначити успішність операцій. Враховуючи високий ступінь відповідальності та небезпеку, що виникає в умовах воєнного стану, тренування поліцейських повинно бути комплексним та багатограним, охоплюючи технічні та психологічні аспекти, що забезпечують високий рівень ефективності та безпеки в їхній діяльності.

Отже, застосування вогнепальної зброї поліцейськими в умовах воєнного стану є невід'ємною частиною їхньої роботи. Однак це застосування повинно відбуватися в межах закону, з урахуванням принципів справедливості та пропорційності, з метою забезпечення безпеки громадян та збереження правопорядку в суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>
2. Тимофєєв В., Гунько К. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПРАЦІВНИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2023 URL: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.03.63>
3. ШЕЛЕСТ Ю. Д. ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ. Проблеми сучасної поліцейстики. Харків. 2022 URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ebd94d8c-f558-4590-9afa-7ec25ede25e8/content>.